

Antwoorden vragen NRC-stakeholderanalyse NTA

22-9-2021

1. Heeft u in de afgelopen vijf jaar een of meerdere opdrachten verstrekt aan NTA?

Zo ja:

-hoe kwam u bij NTA uit?

-kunt u een volledig overzicht geven van deze opdracht(en)?

-kunt u een volledig overzicht geven van de kosten die hiermee gemoeid zijn?

2. Een van de producten van NTA is de zogeheten 'krachtenveldanalyse', ook wel eens 'netwerkanalyse' genoemd. In zo'n onderzoek wordt de infrastructuur van een bepaalde gemeenschap in een gemeente in beeld gebracht, bijvoorbeeld de islamitische gemeenschap of extreemrechtse actoren. Heeft uw gemeente in het verleden NTA-opdracht gegeven voor een dergelijk onderzoek?

Zo ja:

-wat is de datum van het onderzoek?

-welke organisaties zijn hiervoor onderzocht?

-is het onderzoek door de gemeente openbaar gemaakt? Waarom wel/niet?

-kunt u het onderzoek verstrekken aan NRC?

3. NTA kan de hiervoor beschreven 'krachtenveldanalyse' op twee manieren uitvoeren voor een gemeente. De eerste manier is om de onderzochte organisaties te informeren over het feit dat NTA onderzoek komt doen (ook wel 'informed consent' genoemd). De tweede manier is om de onderzochte organisaties hiervan niet op de hoogte te stellen ('non-informed consent'). Heeft NTA voor uw gemeente onderzoek verricht zonder de onderzochte organisaties hiervan op de hoogte te stellen?

Zo ja:

-wat is de datum van het onderzoek?

-welke organisaties zijn hiervoor onderzocht?

-kunt u het onderzoek verstrekken aan NRC?

-kunt u de onderzoeksopdracht verstrekken aan NRC?

-waarom heeft de gemeente voor deze specifieke onderzoeksopzet gekozen?

-een belangrijke vraag voor een eventuele publicatie over dit onderwerp, is of het onderzoek en de gekozen onderzoeksmethode voldoet aan privacywetgeving. Is dit volgens de gemeente het geval? Waarom wel/niet?

-wat heeft de gemeente precies gedaan met de uitkomsten van het onderzoek?

-met welke (overheids)partners heeft de gemeente het onderzoek gedeeld?

Alvast dank voor het beantwoorden van deze vragen. Mijn deadline voor een reactie is woensdag 22 september.

NTA beschikt aantoonbaar over expertise op het terrein van radicalisering, extremisme en polarisatie. De gemeente Rotterdam maakt daarom sinds 2016 gebruik van de kennis en ervaring van NTA. We hebben in de afgelopen vijf jaar opdrachten aan hen verstrekt met een totaalwaarde van €198.000,-. De opdrachten betroffen het verzorgen van themabijeenkomsten, trainingen, intervisie en analyses.

In de tweede helft van 2017 heeft NTA een krachtenveldanalyse uitgevoerd naar het Islamitisch landschap in Rotterdam. De aanleiding was dat in 2016 en 2017 verschillende (buitenlandse) conflicten invloed hadden op de Rotterdamse samenleving. Denk aan de coupoging in Turkije en de ontwikkelingen rondom het voormalig ROC-pand aan de Sikkelsestraat. In die tijd was het ook een reëel risico dat Rotterdammers zouden uitreizen naar het kalifaat. Er waren overigens ook positieve ontwikkelingen, zoals de spontane actie om een menselijke keten te vormen rond de Essalam Moskee als reactie op de aanslag in Quebec. Al

deze ontwikkelingen maakten dat we een completer beeld wilden hebben van het Islamitisch landschap in de stad.

Voor de aanpak van radicalisering, extremisme en polarisatie is het belangrijk contact te hebben met organisaties en bewegingen en continu de dialoog te voeren. Hoewel de gemeente al met veel organisaties en bewegingen contact had, hadden wij behoefte aan een nog completer beeld.

NTA heeft in haar krachtenveldanalyse een beeld geschetst van alle in Rotterdam aanwezige stromingen, bewegingen en organisaties die samen het islamitische landschap vormen. De analyse is gemaakt in het kader van de interne deskundigheidsbevordering van gemeentebestuurders van de aanpak radicalisering, extremisme en polarisatie en is daarom niet openbaar gemaakt. Daarom, en vanwege onze contractuele afspraken met NTA, kunnen we de analyse ook nu niet openbaar maken.

Vanwege de gevoelige onderwerpen die destijds in de samenleving speelden, was de verwachting dat organisaties bij een openbare onderzoeksopzet mogelijk sociaal wenselijke antwoorden zouden geven. Daarom is gekozen voor een onderzoeksopzet waarbij informatie uit open bronnen getoetst werd met (in openbaar toegankelijke locaties) waargenomen informatie uit het veld. De in het rapport opgenomen informatie gaat over organisaties, bewegingen en stromingen. Daarnaast worden in het rapport bestuursleden en oprichters van organisaties genoemd. Daarom zijn wij van mening dat het onderzoek voldeed aan de privacywetgeving. In de huidige situatie, waarin de kans op uitreizigers nihil is en polarisatie binnen Rotterdammers met een Turkse achtergrond minder prominent aanwezig is, zouden wij niet voor een dergelijke opzet kiezen. Door de analyse hebben wij een beter beeld gekregen van het Islamitisch landschap in de stad, hebben we nieuwe en andere contacten opgedaan, kunnen we bepaalde spanningen beter begrijpen en weten we beter hoe en in welke mate organisaties in de stad een rol kunnen spelen in de aanpak.

12/10/2021

Vraagstelling:

Op basis van welke specifieke wettelijke taak/grondslag heeft de gemeente Rotterdam de opdracht aan NTA gegeven voor deze krachtenveldanalyse?

Antwoord:

Zoals we in onze reactie van 22 september hebben aangegeven is de opdracht aan NTA verstrekt in het kader de interne deskundigheidsbevordering van gemeenteambtenaren van de aanpak radicalisering, extremisme en polarisatie. Voor deze aanpak is het belangrijk contact te hebben met de relevante organisaties en bewegingen, en om continu met hen de dialoog te kunnen voeren. Het verstrekken van een onderzoeksopdracht aan een externe partij is een civielrechtelijke aangelegenheid waarvoor geen specifieke wettelijke taak/grondslag vereist is.

Met de opdrachtverstrekking voor de analyse wilde de gemeente voorkomen dat verschillende (buitenlandse) conflicten die in 2016 en 2017 speelden, zouden leiden tot verstoringen van de openbare orde. Op grond van artikel 172 lid 1 van de gemeentewet is de burgemeester belast met de handhaving van deze openbare orde.

Subject: Fwd: Reactie op vragen over NTA

19

Sent: 14-10-2021, 13:03:22

From: [redacted]@ntadvies.nl>

To: [redacted]

Alstu, deze is verstuurd naar pa moskeekoepels

Beste relatie,

Van meerdere van u begrijpen wij dat u als organisatie vragen krijgt over onderzoek van NTA naar moskeeorganisaties en daaraan gelieerde predikers. Meerdere van u hebben ons verteld dat deze vragen door media worden gesteld waarin - volgens leden die met u contact opnemen - wordt verteld dat wij heimelijk/dubieus onderzoek uit hebben gevoerd naar een aantal van uw organisaties, dat wij hen zwart hebben gemaakt en dat dit onderzoek vervolgens gebruikt wordt voor allerlei andere doeleinden.

Graag neem ik u mee in het volgende:

De journalistiek heeft een belangrijke rol in onze rechtsstaat en daardoor vinden wij het goed dat dergelijke onderwerpen onderzocht worden, ook als dat over onszelf gaat.

NTA tracht sinds haar oprichting sociale veiligheidsfenomenen te onderzoeken. In de afgelopen 11 jaar kent dit werkveld een hoge mate van verandering, complexiteit en politiek-bestuurlijke dynamiek. Voor NTA zorgt dat **de** aard van het werk een hoge mate van discretie kent en beperkte transparantie buiten onze opdrachtgevers.

Een maatschappelijke ontwikkeling is dat er meer oog is gekomen voor privacy in het veiligheidsdomein. Deze ontwikkeling kunnen wij alleen maar aanmoedigen, uiteindelijk is dit onderdeel van de checks and balances van onze democratie. **Dit** betekent dat privacy voor NTA altijd al een hoge prioriteit heeft gehad. Een belangrijke vraag die we onszelf en aan onze partners altijd hardop stellen: "Hoe zorgen we dat fundamentele grondrechten van burgers worden beschermd door het denken vanuit een veiligheidsperspectief?"

Voor ons is het een constante zoektocht om de balans tussen transparantie en discretie in evenwicht te houden. In de afgelopen periode zijn wij door verschillende partijen bevraagd over deze balans en zijn wij aangemoedigd om onze visie en antwoorden te delen met een breder publiek.

Zo hebben wij op onze website de volgende informatie opgesteld:

- De verschillende type onderzoeken die we uitvoeren <https://ntadvies.nl/thema-s-en-expertises/onderzoek-duiding/>
- Een animatie over krachtenveldanalyses en de bijbehorende onderzoeksmethodieken <https://ntadvies.nl/thema-s-en-expertises/krachtenveld-analyse/>
- Een uitgebreide toelichting over onze informatiebeveiligingsbeleid en maatregelen. Daarbij hebben we de belangrijkste Q&A's over hoe wij onafhankelijk toezicht organiseren en privacywetgeving implementeren <https://ntadvies.nl/contact/informatiebeveiliging-en-privacybeleid/>

Ik nodig u van harte uit om hier kennis van te nemen zodat u een eigen beeld kunt vormen over deze onderwerpen.

Daarbij willen wij u erop wijzen dat wij dergelijke onderzoeken altijd uitvoeren in opdracht van een gemeente en dit niet zelfstandig doen. Wij herkennen ons niet in de geschetste termen van 'heimelijk' en 'dubieus', deze termen doen daarmee geen recht aan de belangrijke bijdrage die wij leveren voor de veiligheid van onze samenleving. Een bijdrage die ook door velen van u wordt beaamd.

Zoals aangegeven staan wij elke organisatie en ook uw leden graag te woord als zij vragen hebben en brengen wij ze ook in contact met de gemeente als zij het idee hebben dat een dergelijk onderzoek in hun gemeente ook gespeeld heeft. U kunt zich voorstellen dat als er sprake zou zijn van een heimelijk onderzoek, wij niet in staat zouden zijn om hier transparant een mail over te versturen welke u, wat ons betreft, kunt doorsturen binnen uw netwerk.

Uiteraard blijven wij beschikbaar voor vragen en opmerkingen.

Met hartelijke groet,

[redacted]

[redacted]

De informatie verzonden in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken maar de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan. NTA staat niet in voor de juiste overbrenging van een verzonden e-mail, noch voor de tijdige ontvangst daarvan. Externe e-mail wordt door NTA niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen.

De informatie verzonden in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken maar de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan. NTA staat niet in voor de juiste overbrenging van een verzonden e-mail, noch voor de tijdige ontvangst daarvan. Externe e-mail wordt door NTA niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen.

Beste lezer,

Dit weekend heeft het NRC een artikel gepubliceerd waarin NTA voorkomt. NTA herkent zich in het geheel niet in de manier waarop we als organisatie in het verhaal naar voren komen.

Het is goed dat het NRC diepgaand onderzoek doet naar de manier waarop de overheid en organisaties als NTA werken in het sociale veiligheidsdomein. Vandaar ook dat NTA uitgebreid heeft gereageerd op de tientallen vragen die NRC heeft gesteld. Wij zien dat daar in het artikel geen recht aan is gedaan.

NRC kan met recht zeggen dat wij onderzoek uitvoeren in opdracht van gemeenten. De centrale stelling dat NTA in het geheim onderzoek doet in moskeeën klopt niet. Onderzoekers van NTA komen niet zonder toestemming in besloten ruimten, zoals moskeeën en kerken.

Verder zijn wij geschrokken van de wijze waarop de organisatie en meer in het bijzonder de oprichter wordt geportretteerd. Zo vinden wij de opmerking achter zijn naam: "baard, maatpak" buitengewoon onsmakelijk en irrelevant.

Alle NTA medewerkers zijn integer en voeren op een correcte wijze hun werk uit. Ook opdrachtgevers kennen NTA als een betrouwbare en integere organisatie, dat geldt ook voor veel moskeeën. Dat is ook de reden dat wij op dit moment veel steun ervaren.

NTA werkt in het sociale veiligheidsdomein. Ons werk draagt bij aan de bescherming van de democratische rechtsorde. Wij onderzoeken o.a. radicale tendensen die een gevaar kunnen opleveren voor de samenleving. Uiteenlopend van extreemrechts tot jihadisme. Dat is een complex werkveld dat de nodige discretie vergt. Voor NTA is daarbij de wet- en regelgeving leidend. Daarom laat NTA zich op allerlei manieren adviseren en controleren.

Deze controle vindt plaats door de opdrachtgevers, een gespecialiseerd advocatenkantoor, de functionaris informatiebeveiliging en een juridische specialist in de wetgeving rond de AVG.

Daarnaast zijn er allerlei interne regels om veilig en correct met informatie om te gaan. Ook hanteert NTA, als richtlijn, een Code opgesteld door universiteiten die bepaalt hoe onderzoek moet plaatsvinden.

NTA vindt het zeer laakbaar dat een aantal vertrouwelijke rapporten naar de media zijn gelekt. Dat is de media niet aan te rekenen, wel degene die op onrechtmatige wijze informatie doorgeeft. We weten dat dit niet vanuit NTA is gebeurd en hebben contact opgenomen met de instanties die hier mogelijk wel bij betrokken zijn.

NTA zal al het mogelijke doen om ervoor te zorgen dat organisaties en individuen niet beschadigd raken door deze berichtgeving. Wij blijven ons inzetten om de publieke sector vanuit deskundigheid te adviseren over de omgang met polarisatie en sociale spanningen. Wij blijven geloven in verbindend vakmanschap en de kracht van Nuance.

Najib Tuzani, namens de directie van NTA